

Posudek na diplomovou práci

Název: Kritéria pro vymezení plně funkčního společného podniku v rozhodovací praxi Komise
Autorka: Elena Apollonová
Oponent: JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.

Posuzovaná diplomová práce kriticky analyzuje přístup práva EU, resp. Komise EU, k významné součásti kontroly spojování soutěžitelů, kterým je posuzování dopadů zakládání společných podniků na soutěž. Jde o téma zajímavé a dostatečně složité jak z pohledu soutěžně-právního, tak i hospodářsko-praktického a jeho výběr ze strany autorky je proto třeba uvítat.

Práce je přehledně členěna na dvě hlavní, dostatečně rozsáhlé, obsahové části, z nichž první je věnována historickému vývoji přístupu Komise k posuzování společných podniků a druhá rozboru kritérií, která jsou zásadní při rozhodování o tom, za je společný podnik plně funkční (a jde tedy o spojení), anebo není plně funkční (a jde tedy o dohodu mezi soutěžiteli a potenciální kartel). Práce obsahuje úvod (za nějž je možné považovat i krátkou kapitolu 1) vysvětlující záměr práce, základní souvislosti, terminologii a právní principy. Z druhé strany je práce ukončena jednak krátkým náhledem do přístupu Soudního dvora EU k rozhodovací praxi Komise ve věci společných podniků a posléze i krátkým závěrem, stručně shrnujícím, jak se vyvíjela praxe Komise při posuzování společných podniků od 60. let minulého století do současnosti.

Práce obsahuje adekvátní poznámkový aparát a přehled použité literatury, jakož vůči čtenáři vstřícný přehled zkratk a též přehled rozhodnutí Komise, resp. Soudu EU, o kterých se v práci pojednává. K pečlivě zpracovaným odkazům na zdroje pod čarou by snad bylo možné doporučit, že 2-3 identické plné odkazy na stejný zdroj (viz např. strany 10-12), navíc každý v rozsahu plných tří řádek, je z více důvodů vhodnější uvádět zkratkou *ibid*, případně *viz odkaz č. AB str. XY* apod.

Z formálního hlediska je práce zpracována úhledně a čistě, používá odpovídající terminologii, v případě citací odkazuje na prameny. Ojedinelé nedostatky jsou buď jen překladovými neobratnostmi (jako např. na str. 53 píše autorka o podnikání v oboru „mašinerie“), případně čtenářskými diskomfortem (u většiny rozhodnutí Komise autorka neuvádí datum, které je sice dle uvedeného čísla rozhodnutí, např. přes web EU dohledatelné, nicméně pro čtenářovu orientaci v tom, zda a jak se přístup Komise vyvíjel, jde o nezanedbatelnou překážku). Za podstatnější terminologické poklesky lze považovat fakt, že v závěru (str. 75 první řádek) autorka uvádí, že „na koncentrativní spojení nedopadá nařízení 4046/89“, ačkoli skutečnosti (a zřejmě i záměru autorky) odpovídá pravý opak, tj. že toto nařízení nedopadá na „kooperativní“ či „konzertativní“ spojení, ale na „koncentrativní“ spojení naopak zcela bezpečně dopadá. Rovněž lze polemizovat s opakovaným tvrzením autorky (str. 33, str. 75), že modernizací aplikace soutěžní politiky, tj. přijetím nařízení 1/2003/ES, došlo k opuštění stávajícího systému založeného na „notifikaci spojení“ před jeho realizací. Ačkoli se lze dohadovat, co měla autorka skutečně na mysli, je třeba trvat na tom, že o „spojení“ se v čl. 101 SFEU (resp. dříve 81 SEU) nikde nehovoří, stejně jako tento termín nezná nařízení 1/2003/ES ani jeho předchůdce, nařízení 17/62/EHS a jeho použití v souvislosti s kartelovými

dohodami je zavádějící, matoucí a tudíž nevhodné. Podstatně vhodnější by v tomto směru byl např. termín *ex-ante* notifikace dohod (o společném podniku), případně předběžné posouzení spolupráce soutěžitelů apod., nikoli však termín „notifikace spojení“, který neodmyslitelně (a zatím trvale) patří do oblasti kontroly spojování soutěžitelů.

Obsahově považuji práci za velmi zdařilou, a to zejména v první z obou hlavních kapitol, tj. v části 2 (Historický vývoj regulace společných podniků). Zde jde skutečně o zajímavou, z pohledu čtenáře přehledně a čtivě podanou historii přístupu Komise k posuzování společných podniků. Velmi dobrou kvalitu si zachovává i druhá hlavní kapitola práce, tj. část 3 (Kritéria), kde však autorka poněkud nepřehledně mísí odvolávky na minulou a současnou *soft-law* úpravu. Ačkoli na str. 45 autorka správně uvádí, že Konsolidované sdělení Komise k otázkám příslušnosti podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (2008/C 95/01) nahradilo sdělení z roku 1998, připomíná to jaksi mimochodem a čtenář se nikde přehledně nedozví, které prameny jsou aktuální a které mají historický význam, ale již jsou neúčinné, resp. zda a v jaké míře jsou principy a závěry odvozené ze zrušených pramenů aktuální i pro současnost. Zde lze jako doporučení obrátit pozornost autorky na „pomůcku“ Komise vydanou elektronicky v roce 2010 „EU Competition law, Rules applicable to Merger Control, Situation as at 1 April 2010 (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/legislation.html>), která velmi přesně a přehledně vymezuje ty právní a doprovodné akty, které jsou v současnosti pro posuzování spojení soutěžitelů relevantní. Přinejmenším zařazení jejich přehledu (či výběru z něj) na vhodné místo práce by napomohlo projasnění toho, co je již minulostí a co naopak současností a přimělo autorku vysvětlit a odůvodnit, jak lze ustanovení již neplatných sdělení užít při posuzování společných podniků v aktuální přítomnosti.

Nesporným kladem práce je uvedení množství příkladů z rozhodovací práce Komise, kterými autorka ilustruje jednotlivá kritéria posouzení plně funkčního společného podniku. Tato část textu je pro každého čtenáře velmi cenná, neboť vhodně „zhmotňuje“ jinak obecné a abstraktní charakteristiky kritérií.

V závěru práce autorka stručně a do jisté míry i samostatně a kriticky shrnuje rozhodovací praxi Komise, již se však – ke škodě vyznění tohoto závěru – nevrací k samotným kritériím, aby nabídla i jejich stručný kritický rozbor, či alespoň jejich systematické rozčlenění, které by utkvělo v paměti čtenáře jako zjištění (či dokonce poselství) práce. Tento nedostatek závěru by mohla autorka doplnit ústně v rámci obhajoby své práce.

Nehledě na vznesené připomínky považuji práci za kvalitní, bezesporu splňující nároky na diplomovou práci studentky Právnické fakulty UK Praha a plně ji doporučuji k obhajobě.

Praha, 6. 5. 2011

Václav Šmejkal